

برنجی سنه

شیرینک هر نویند نشر اولونور

نومرو : ۳۱

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلبلی
احمد ملی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمیلدر .
نسخه سی هر یرده یکرمی پاره در .

۱۴ ذی القعدة ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰، آلتی آیلنی
۲۰ غرور شر

ممالك اجنیه ایچون :
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقدر . اعلانات ایچون
اداره مأموری محمد زهی بکه مراجعت ایدیلمیر .

۱۷ تشرین ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۴ تشرین ثانی ۱۳۲۶

فایده مولا اوله قور : استخارایلا راقه راقه مایلا

مراتب احکام اوامر و نواهی یوقی؟ وطن اسلام (لا قدر الله!) دوچار استیلا اولورسه کیم حجه کیدر؟ کیم زکات ویرد؟ حجت شرائط وجوبندن بری ده سلامت طریق دگلی؟ سلامت طریق شرط وجوب اولونجه سلامت وطنک شرط اعظم اولسی اولی بالطریق دگلی؟

بوکون سلامت وطن محتاج تأمین؛ زده قالدی سلامت طریق؟ ایشه او موهوم سلامتی ده بوکون جانوارلر الله قائلان کیدر تهید ایدیور!! الله، مسلمانلره بویله می امر ایدیور؟ «بر امری تمامیه یرینه کتیرمدن، خصوصیه اعدایه قارشى - همه قورقوتاجق، تیره تهجک، سلاح خیانتی لندن آلوب قهر ایدم جک درجه ده - قوت تأمین ایتمدن حجه کیدیکز! زکات ویریکز!» می بویوریکورلر؟ زکاتک مصرفی فقیردر. وطن اسلام ایسه بوکون حقیر! اصل آجیناجق، اصل اغلاناچق، اصل کوز یاشاریه امدادینه - هم مالا هم بدنا امدادینه - قوشولاجق وطن اسلامدر. دین اسلامدر. جناب قرآندر. ناموس خلافت محمدیه در! شرف و حیثیت سلطنت، سلطنت عثمانیه در. کیددر. کیدده کی قرق بیک شهیددر. بولغارستانده، مصرده، ایرانده تونسنده، جزایرده، فاسده قان اغلامقده اولان سلطان توحیددر.

قارا دکز، آق دکز، آرنادلق ساحلی، بصره کورفری، شاب دکزی زدن قوتلی بر فیلو ایستور، کعبه علیا، روضه مطهره جناب رسول کبریا بحر احمرده تمکمل بر عثمانلی فیلوسی بکلور. ایشه امر قرآن! ایشه ازلی فرمان! زده نه اولدی، که ای مسلمانلر حالا او قورلدن او یانامیوریز؟

حالا حیات دینه و سیاسیه مزه مالک اولغه چالیشمیوریز! جناب حق فرمان بویوریکور، حضرت قرآن حکیم امر ایدیور. زدها فصل امر الهی بکلوریز؟

حضرت جبریل کلینده زده قرآن کریمی یکیدن تفسیری ایتین؟ بونجی بکلوریز؟ ایواه.....! حقت قوتله، قدرته شوکت وعظمتله معرفت و ثروته ایکی میلیون عسکرله، ایکی یوز قطعه لک زرهلی دوتما ایله قائم اولدیننی نه زمان اوکر نه جکز؟

ایشه اعدامز بو عظمتلی ایکی میلیون عسکره، بو دهشتلی ایکوز پارچه لقی زرهلی دوتمایه مالک اولدینمز دقیقه زدن ال چکر. والا ایشه بویله ازبلیر، تحقیر اولونیر، کندی وطنمزده قیتیر قیتیر کسلیر طوروریز! اسلامله دوست انجق کزیدیلر، کندی عقلاری، کندی وجدانلری، کندی حیثلری، کندی فداکارلریدر. هیچ باشقه دکل! مسلمان ایسه بوکون بزی - شرف قرآن وطنمزک امدادینه و رشقه لقمیزی، مالیزی، پانیزی فدا ایتمکلمیزی امر و فرمان بویوریکور.

کلیکز ای سوکی دین قارده مشلم! کلیکز! عموماً قربان امانتی حج و زکات یازملرنی کاملاً و نهایه ویردم اولاشومهم اولان فرمان الهی بی بردرجه بی قدر اولسون یرینه کتیردم. سوکرا تماماً و کاملاً ایفاسنه چالیشدم. مناستردن یانه یه، اشقودریه، انقرهدن. سیواسه، بابورده ارزنجانه، ارضرومه، تاروس. خدودینه، دیاربکره، بغدادده قدرشمندوفرلر یایلم! بونلرده قوتدر. بونلرده ..

«ما استطعتم من قوة.»

حکم جلیلی داخلنددر. کوزل دوشوندم! جناب حق زده عقل و ادراک احسان بویورمش. بز وطنمزک حیات طمرلرنی اجنبی قومانیسه لرینه ترک ایدیوریز. شمندوفر، معدن امتیازلرنی هپسنی الله. ویریکوریز. الله بوکا راضی دکل. عاصی اولیوریز. بز یحیی یا عیسی! یحیی شرکتلر قومانیلر تشکیل ایتمه لم! یحیی وطنمزی کندیمز تمسیر و اصلاح ایتمه لم! یحیی بزی محو ایتمک چالیشانله حیاتی بزی تسلیم ایدم! یو عقلی؟ کلیکز! کلیکز! ارتق یت! ارتق او یانه لم! صباح اولدی! کونشله طوغدی! اوکلده اذاتلری او قوندی هایدی دهامی طوریکوریز؟ والله العظیم بو درین او قوزده پالی به مال اولور. سوک بپشانیلق دیز دوککدن، ال ایصیرمقدن باشقارفاقده ویرمز. نه اولور؟ زده هرملت کبی قوت، قدرت، وقار و حیثیت صاحب اولسه؟ بزده خاطریمز حایلله بزده حقوقره رعایت اولونسه؟ ایشه بو بزم الیزده. یکرمی ملیون عثمانلی مسلمانی یحیی - مراد ایتدکدن سوکرا - بر کونک ایش! اوچ و بلکه درت ملیون قربان پاره سی درت ملیون لیرادر. بوردت ملیون لیرایله ایکی قطعه دهشتلی دریتاوت آلیرز. فقط بوده کافی دکل. بزاون ملیون لیرا ویردم. بش دریتاوت آلدیم. الماسیدن ایدیلن استقراضی بویله شانلی بر معجزه دیانتله، بویله شوکتلی بر خارقه اسلامیتله، بویله بارقلرینه که شانلرینه غرق ایدم جک مستنار بر حیت بر غیرته یه المانیه دارالصناعه لرینه ملی رهدیه شرا صورتیه اعاده ایدم بونون جهانی حیرت لر ایچنده راقلم. آکلاسینلر، که بز عثمانلی مسلمانلری حیات طیبه دینه و ملیه مزه، حیات استقلالزده حیات سیاسیه مزه مالکیز!

اکلاسینلر، که بزخانه وطنمزی ارتق تعمیر و احیایه غیرقابل تسکین بر سودای دیانتله، بر عشق ایمان ایله، بر غرام حیثله عزم ایتدک!

اکلاسینلر، که بز ارتق او قوده دکلیز. او یانقد. اکلاسینلر زدن ال چکسینلر. ایراندن، مصردن تونسن ال چکسینلر! کیددی بز اعاده ایتسینلر! بز بویله دفعه بشانی زرهلی الیزنجیه قارا دکز بزم اولور بزم.....! بولغارستان ایشه بوالتی زرهلی بی وارنده بکلور. سلاملا بچق. بولغارستان مسلمانلری جانلاناچق هله کیدده کی دینداشلریمز بوالتی زرهلی بی کوز یاشاریه ایصالناچق. بوسه لره غرق ایدم جکر!

سجده شکر الله قاباناچق. بزدها دنیایه کلشه دوتنه. جکر!

دوتما می کیدم کونوره جک، کیددی، تسلیم ایدم جک او سردار یونان. باندیره سنی پارچالا یوب یرینه شوکتلی هلال عثمانی بی حایه یرجه - یوزیر پاره مطوب سلامیه - رکز ایدم جک ایشه ایشه ای دین قارده مشلم! بوالتی دریتاوت اوله جق. بز بوسه اددی. بو حقیقی حیاتی ایست میورمیز؟ بوق کربنه تحسر دوکدرک بکله میورمیز؟ ایشه بو - یته تکرار ایدرم، که - بزم الیزده! بزم الیچین بر کونک ایش! ایشه ای اخوان دین! قول حق، که اتباعه

احقدر.

«فاذا بعد الحق الا انصلا» ۱

مفتی فخر الدین

خطبه لر

[خی اسرائیل تاریخندن بریاراق]

برملت ناصل، مضمحل اولور؟

بومهم سؤاله تاریخک مختصر بر جواب ویردیلیور: دینده حکمت یرینه صورت، اخلاقیاتده صفوت. یرینه ساخته کارلق وریا، اجتماعاتده غیرت یرینه مسکنت، سیاسیاتده مهارت و جسارت یرینه طفلاته حیل و جانت قائم اولدینی وقت برملت مضمحل اولور. مع التأسف قانون ترقی و تکاملک حوزه فعالیتندن خارج قالمش آدملر هر عصرده هر ملتده کورولدیکی کبی، بو عالمه برهیکل بی جان و وضعیتی محافظه ایتمک ایچون کلن و حکمتدن هیچ بر نصیب آلامایه رقی و زمانک بابانجیسی. اولارق کیدن کیمسه لر هروقت کوروله کلشدر. بویله آدملرک اغفالاسدن عامه امتی قورتارمق متفکرین، ملته بر وجیهدر. «عالم اسلامک ضعیف و قوتی» عنوانیه یازیلان و هنوز آمام ایدیلمه یه مقالاته شو مقاله بر ذیلدر.

بز، بو مقاله لر یالکیز برقم قلیل متفکرک آکلاسیجی قدر مهم و مختصر شکلده یازمق یتندم ایدک. لکن اعتلای دین و ملت ایچون آیلان ایلک خطوده، عدم وقوف و عدم احاطه تک، علم نامنه حرکت ایدن جهالتک، عدوسیرت و حکمت اولان صورتک شهراه امته دیکلمک جسارتی کوستردیکتی کال تحیرله کوردک. بنابرین دین و ملت عشقه بو آنکلرک ماهیتی تشریح بزده فرض اولدی.

معروضاتمیزک حق اولدیننه هم تاریخی هم و هم وجدان قارئ اشهاد ایدم جکر. عالم اسلامک دوره انحطاطیه بی اسرائیل دوره انحطالتک اودرجه مشابهناری وارکه ایکی حالتی مقایسه ایدن مدق، برکرمدها «تاریخ، تکرردن عبارت ایش. «دیکمده مضطر قالاچقدر.

تاریخ خی اسرائیلده «فلسفه ملیه، شکلی آلمش

عصر لردن بری اوزرینه کابوس کی بلاچو کش اولان افکار سخفه ایله برابر بوافکاره استاداً حکمفرما اولان استبدادی آندی، دفع ایتدی.

ای امت ناجیه!

بی ذیشان، صل الله علیه وسلم افندمزه اصحاب فاضله سنک تاریخی بر کره کوز اوکته کتیریکز، کوره جکسکرکه اولنر، فوادی دین وملتۀ عائد اولان وجائی، منافی شخصه عائد اولان وجائبه تقدیم ایتدیلر.

ای امت ناجیه!

بر کره جزیره، تونس، قزانه، اذربایجان، هند، جاویه و بوتون عالم اسلامه باقیکنر. مسجدری خرابه زار، مدرسه لری آخور اولمش، آثار خیره سی بیقلمش، کوره جکسکر. کوره جکسکرکه میلیونلره افراد مسلم، بر لقمه اکم تدارکنه انحق مقتدر اولاجق درجه سفاکته دوشمش، میلیونلرجه سی آچلقدن، خسته لکدن تلف اولقده بولونمشدر.

قوتسزک، اختلاف و تفاسق نتیجه سی اولارق اوچوز میلیونلق عالم اسلامک یوزلرجه میلیون افرادی، قربان کسه جک دکل، سفالت و امراضه قربان کیده جک حاله گلشدر. بوتون امیدلر تکامل و ترقیده در. بونک ایچون ایسه مقام خلافتک کنديسی مدافعه یه مقتدر اولاجق درجه یه گله سی لازمدر. بوده برآ اولدینی کی بحرآده قوتلمه مزه مفقودر.

ای دین قارداش لری!

دین الله نصرت، وطن و ملت قیورتاراجق وسائل احضار همزه فرض عیندر. بو اویله بر فرضدرکه فوادی هر بریمزک شخصه و خصوصاته دکل، طوغریدن طوغری یه دین و ملتۀ عائددر. بوفرض اهمی بوتون واجباته تقدیمه بورجلویز. بر مؤمن صادق، بو فرض قطعی ایله یه عین نوعدن، یعنی پاره صرفیه ادا ایدیه جک واجبات آره سنده ایکسندن برنی ادا اضطرارنده قالسه، واجبی ادا ایله فرضی اهماال اصلا جائز اولماز.

ای امت ناجیه!

بحق کبریا، بجاه بی! دین و ملتۀ نصرت ایدیکز، دوتنای اسلامی احیایه ییکز. وبخصوص بودور تعالیده، سزی انقراضه سورو کله مش اولانلری ارتق دیکله مییکز.

شیخ مهربان عرسي

بصاحبیه

مهم برنطق

و

بعض تحلیلات

سلانیکده انعقاد ایتش اولان «اتحاد و ترقی» قونفره سنده، فرقه اتحادیه رئیس خلیل بک افندی

استکاف ایدر واک سفیهانه برحیات کچیرر، ملتیی صیاردی.

زواللی ملت ایسه، بوکسه یسارک، بوطفیلرک سبب نکیتی اولدینی آکلامیور، و حضره زواله طوغری یو وارانوب کیدیوردی.....

صدوقیلر، دیندن تماماً تجرد ایتش مادیون وسفهایدی. یالکز جناب بیحیای امام طانیان «أسنی» لر اعتلای دین و ملتیی، حکمت و فضیلتده آراددی. لکن اولنری سفیه فاریزیلر تکفیر ایده ایده چوله قدر قاجیر مشاردی.

بی اسرائیل ایچنده صحیح و عاقل علمایوق دکلدی. رؤسای ملت ایچنده دخی تهلککی کورنلر وار ایدی. فاریزیلر، دین و اخلاقدن مقصود الیهی اولان حقایق بر طرفه آتهرق، نلموده بولدوقلری اقوالی و یاخود نزاهت حقیقه سینه اصل اولامادقلری احادیث انبیا و آیات تورانییهی اوک سورهرک ملتیی ترقیدن، دینی تعالیدن محروم براقیرلر و حقیقی و حیتی علمای تکفیر ایدرلردی.

فاریزیلر، علما و فضلا بی یالکز تکفیرلره ده قالمایه رق، میدان مباحثه کنیدیلرینی هر وقت تهلمکه مقتدر اولان اوافاضلی حکومتک قهر و تدمیریه دخی قورقودرلر و «مادمکه حکومتیز حی» توراندر، بوبدعتجیلری البته تأدیپ ایتمه لیدر. «دیرلردی. احکام تورانییهی تأیید ایچون نبوت و رسالتک گلش اولان جناب عیسی یه، یته تورات و تلمود احکامیه حکم اعدام و یرمه نك یوانی بولمش اولان فاریزیلر حقده بوندن فضله معلوماته لزوم یوقدر.

فاریزیلر، دین دینیان امراللی نك بر شخصیت مغویه اولدینی و بومغنیوتک مثلی انحق بر ملت اولان جغتیی اونوتدیلر. جناب موسی نك مجاهداتی، معجزاتی، تیه سحرسی و قوعواتی، دین جلیل موسی نك ناصل حکمتلره تأسس ایتدیکنی هب اونوتدیلر. هیئت اجتماعیه نك تکامل و سعادتیه خادم اولان اوامر صمدانییهی هب بر طرفه آتهرق یالکز شخصیاتۀ عائد اولانلرینه، همده حکمتسز برشکلده، تقویت و یردیلر. نتیجه ده ملتۀ دین و ملت ایچون فداکارلق حسی، الله و دین عشقی منطقی اولدی..... و بی اسرائیل اسارته دوشدی، بردها استقلالنی قازانماق اوزره قوجه بر ملت افول ایتدی.

ای امت ناجیه!

تاریخ اسلامه تاریخ بی اسرائیلی مقایسه ایدیکز. کوره جکسکرکه اولنری حضره انقراضه قدر سورو. کله ین اسباب، بزیده آز قالسین عین چاه هلاکۀ کورتوریوردی. لکن بودین و ملت قیامته قدر بقا ایله مبشر اولدیندن جناب حق زره آجیدی، عامۀ امتک قلبه و خاصۀ مجاهدین اسلامیه عشق دین و ملت حسلری احسان ایتدی. ملت اسلامیه سیلکیندی،

و حتی عقیده رنکنه کیرمش بر فکر کورولیر. اوفکرده شودر: بی اسرائیل، اللهک آمرلرینه اطاعت ایتزا اولدی. جزا اولارق بی اسرائیل اقوام سائرۀ نك محکومی اولاجقدر.

بو فکر اساساً یک طوغری ایدی. لکن بوفکرکۀ نه صورتله طوغری اولدینی بی اسرائیل و هله خاخالر هیچ آکلامادی. آکلامادینی ایچون کلشن سعادت و تعالی یه طوغری و دکل، اسارت و انقراضه طوغری و قوشدیلر..... اقوام سائرۀ نك تحت حکم و استبدادینه دوشدیلر.

بی اسرائیلی بر طرفدن آتوریلر، کلدانیلر، دیگر طرفدن مصریلر و براونچی طرفدن اقوام متجاوزۀ صغیره صیقشدردجه، اولنر سطوت و ملتیری قورتارمق ایچون چارینیورلر و چاره آرا یوردلردی. لکن ملتک مغنیوتیه حکم ایدن خاخالرک اکثریتی، زوالیلری ساحۀ استخلاصه طوغری سوق ایدمک یرده، حضره انقراضه برازدها یاقلاشدیر یوردلردی.

بی اسرائیلی انذار و تهدید ایچون گلش اولان انبیا، بی اسرائیلۀ «اللهک آمرلرینه اطاعت ایتزه کز بلا حاضر در». دیمشدی، بی اسرائیل، بوامرلرک روحنی، مراتبی، حکمتی تمامیه اونوتمش ایدی. اطاعت و عبودیتی یالکز خاورالرده سالوسانه عبادتلردن دفع بلا قیلندن قیلدقلری نمازلردن، ریا و کذبدن متشکل جیه لردن عبارت صانورلردی.

ملتک سائق مقدراتی اولان خاخالرده فداکارلق فضیلت حسلرندن هیچ برشی قالمادینی ایچون ملتۀ ده اویله حسلر القا ایده میوردلردی.

ظهور عیسایه قریب زمانلرده بی اسرائیل «فاریزی»، «صدوقی»، «أسنی» نامیه اوج بالی باشلی فرقه دینه یه منقسم اولمش ایدی. فاریزیلر، حکمت دین و حکمت اخلاقی اونوتمش، تقاطع حکمتۀ دکل، حروف تفصیل و قیل قاله صارلش، علمالاسی آلتۀ کیرمش برسوری جهلایدی.

ملت، دشمنلردن طوقات یدکجه، فاریزیلر ریا و صورته تقویت و یررلردی. برحالده که ایچلرندن بریسی اون پاره صدقه و یرمه جک اولسه، اولا آوازی چیقیدینی قدر باغیرارق صدقه و یرمه نك فضیلتدن دم اورر، صدقه حقده آیات تورانیه و کلمات تلمودیه اوقور و باشنه خلقی طوبیلاردی. فاریزیلر، آرتق سوراق باشلرنده عبادتله قدر ریا و سالوسلفی کورتور مشاردی.

بونلرک مقصدی نه دین نه ملت ایدی. مقصدلری یالکز کندی «صنفلرینک» معیشت و سعادتیی تأمین ایتک، جهالتدن استفاده ایتدکلری، جهالتنه سبب اولدقلری ملتۀ کنیدیلرینی بسلتمک ایدی.

بو خاخالر، بر طرفدن دنیانک بوشلندن، پاره نك هینچلکندن، ریاضتدن قناعتدن دم اورر، دیگر طرفدن ایسه پاره المادجه دین و ملتۀ خدمندن